

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 152

гр. Пловдив, 09.02.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ в закрито заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елена Й. Захова

Членове: Даниела Д. Събчева
Спасимир Сп. Здравчев

като разгледа докладваното от Елена Й. Захова Въззивно частно наказателно дело № 20235300600218 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 243 ал. 8 от НПК.

Образувано е по протест на прокурор от Районна прокуратура- гр. Пловдив срещу Определение № 1361/30.12.2022 г. на Районен съд – Пловдив, IV наказателен състав, постановено по ЧНД № 2407 по описа на същия съд за 2022 година, с което е отменено постановление на РП – Пловдив от 08.04.2022г. за прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 279/2021г. по описа на Първо РУ при ОДМВР – Пловдив, пр. пр. 3685/2021г. по описа на РП – Пловдив.

В протеста са наведени доводи за незаконосъобразност на съдебния акт. Иска се отмяна на обжалваното определение и потвърждаване на постановлението за прекратяване на наказателното производство.

След образуване на въззивното производство по делото е постъпило възражение от пострадалия Д. П., депозирано чрез повереника му- адв. В. М., в което се излагат възражения срещу наведените в протеста оплаквания. Твърди се законосъобразност на протестираното определение. Сочи се настъпването на реална имотна вреда за П. от разследваното по делото поведение- както поради неполучаване на дължимото по сключената и от него възмездна сделка за продажба на имот, така и поради извършени подобрения в друг съсобствен имот.

Пловдивският окръжен съд, като обсъди наведеното в протеста, възражението на пострадалия и приложените по делото доказателства, намира че:

Частният протест е **допустим**. Депозиран е от страна в процеса, активно легитимирана да атакува постановения съдебен акт, в срока за обжалването му.

Разгледан по същество, същият е **неоснователен**.

Досъдебно производство № 279/2021г. по описа на Първо РУ при ОДМВР – Пловдив е образувано на 04.08.2021г. за престъпление по чл.209 ал.1 от НК, изразило се в това, че през м. януари 2019г. в гр. Пловдив с цел да набави за себе си или за друго имотна облага е възбудено у Д. И. П., ЕГН ***** и с това му е причинена имотна вреда. Макар в съдържанието на постановлението за образуване на производството да не е посочено срещу кого е образувано НП, следва да се приеме, че е било срещу НИ. Проведено е разследване. Няма привлечено обвиняемо лице.

С Постановление от 08.04.2022г. на РП – Пловдив наблюдаващият прокурор е прекратил наказателното производство по досъдебно производство № 279/2021г. по описа на Първо РУ при ОДМВР – Пловдив.

Сезиран с допустима жалба срещу прокурорския акт, първостепенният съд го е намерил за необоснован поради липса на доказателствен анализ и като постановен при неизпълнено задължение за обективно, всестранно и пълно разследване. Отменил е постановлението за прекратяване на наказателното производство.

Пловдивският окръжен съд намира оплакванията срещу изводите на районния съд за неоснователни.

Възражението, че неправилно е констатирано немотивираност на постановлението за прекратяване на наказателното производство, е неоснователно.

Действително в проверявания от съда прокурорски акт са изложени съображенията на прокурора относно фактическата обстановка на деянието. Наличието на такава в атакуваното пред ПРС постановление е констатирана и от първостепенния съд, който я е обсъдил. Тя се изразява най-общо в следното:

Св. * е майка на св. Д. П. и св. *. Тримата, в качеството на наследници на починалия им съпруг (за първата) и баща (за другите двама) били съсобственици на общо три имота, находящи се: в гр. Пловдив, *; в с. *, обл. Пловдиска; в с. *, обл. Пловдивска. Отношенията между майката и сестрата-от една страна и сина-от друга, още преди инкриминираните събития били силно влошени. Поради обострените отношения със сина ѝ и влошеното ѝ здравословно състояние /95% ТЕЛК след прекаран инсулт/ св. П.а решила да прехвърли своите идеални части от наследствените имоти в гр. Пловдив, * и в с. * на дъщеря си с пожизнено право на ползване. Сделката била извършена в дължимата форма- с нот. акт № 86, том I, рег. № 0470, дело 85/2016г. През 2018г. св. П.а и св. * решили да продадат и къщата в с. *. Ангажирали агенция за имоти, която да им съдейства, намирайки купувач. Първоначално св. П. не желал да се съгласи с продажбата. По-късно се съгласил, ако св. П.а му прехвърли нейните дялове на къщата в с. *. Поради влошените си отношения между роднините, агенцията за имоти се явявала посредник помежду им. В деня на изповядване на сделката относно имота в с. * - на 18.01.2019г., при нотариус *, с адрес на нотариалната кантора в гр. Пловдив, ул. *, се явили купувачите на къщата в с. *, както и продавачите на същата – свидетелите П.а, П. и *. Св. П. бил изготвил изрично пълномощно, в което било записано, че св. П.а го упълномощава да се разпорежда с нейните дялове от имота в с. *, но използвал данни от стар нотариален акт, а не посочения по-горе /нот. акт № 86, том I, рег. № 0470, дело 85/2016г./. Св. П.а подписала това пълномощно и то било нотариално заверено в тази му част. Преди самата продажба св. * разбрала това и между роднините отново възникнал скандал. Въпреки това и тримата подписали нотариалния акт за продажбата на съсобствения им имот в с. *. Св. * не прехвърлила на св. П. нейния дял от имота в с. *, като това не станало и на по-късен етап, когато последният се свързал с нея с предложение да ѝ заплати нейната част.

Възражението в протеста, че постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство е „ подробно мотивирано и достатъчно обосновано, като са спазени всички изисквания на закона“ , е неоснователно и противоречи на съдържанието на наличния по делото прокурорски акт.

Правилно и аргументирано първостепенният съд е констатирал, че в постановлението за прекратяване на производството отсъства дължимия анализ на доказателствата. Формално изразеното становище на прокурора в тази насока е, че „фактическата обстановка се подкрепя от събраните по делото материали..., извършени са разпити на свидетели, приложени са множество относими към делото доказателства“. Така изразено то формира еднозначен извод, че липсва какъвто и да е анализ на доказателствения материал, вкл. и на съдържимите в него противоречия за отделни включени в предмета на доказване по делото обстоятелства. Това пречатства съда като контролен орган да изпълни задължението си по чл. 243 ал. 5 от НПК- да провери „обосноваността“ на постановлението както относно съответствието на приетите от прокурора за установени фактически положения, така и за липсата на логическа грешка при формирането им. Този дефицит не може да бъде преодолян от съда- нито първостепенен, нито въззивен. Правомощията на съда при произнасяне по обосноваността и законосъобразността на постановлението за прекратяване на наказателното производство са регламентирани в чл. 243 ал. 6 т.1-3 от НПК. Според тази контролна съдебна компетентност върху актовете на прокурора на досъдебното производство, на съдът е предоставена възможността само да измени постановлението относно основанията за прекратяване на наказателното производство и разпореждането с веществените доказателства. Липсата в постановлението за прекратяване на обсъждане на доказателствата по делото и изразено становище кои от тях прокурорът цени, за да изгради вътрешното си убеждение, не може да бъде заменено (допълнено) с определението на съда, осъществяващ контрола за законосъобразност.

Според настоящия съд, част от възприетите от прокурора фактически обстоятелства не само не се подкрепят от изводимото от доказателствата, а и им противоречат.

Правилен е изводът на първостепенния съд и за непълнота на разследването. Констатираните неизяснени обстоятелства, отношението им с предмета на доказване по делото, възможните източници за установяването им са подробно аргументирани и не следва да се приповтарят от настоящия съд. В допълнение към възможните източници на доказателства настоящият съд намира, че следва да бъде установен и посредникът за покупко-

продажбата- съответното лице от неустановената по делото агенция за недвижими имоти, което е контактувало с поотделно с продавачите брат и сестра и в тази връзка несъмнено е имало впечатления какви са били обсъжданите условия за продажбата. Първоначалното несъгласие на св. П. й извършването й се твърди не само от него, а и последователно от св. *.

Изводът на прокурора, постановил обжалваното пред съда постановление за прекратяване на наказателното производство, отправен и в протеста като довод срещу несъгласието с него на първостепенния съд- че св. П. не е бил въведен в заблуждение за обстоятелства, от които да са му причинени имуществени вреди, е немотивиран и в противоречие с наличните по делото доказателства. Действително от факта, че св. П.а му е предоставила пълномощно за разпореждане с непритежавани вече от нея идеални части от друг недвижим имот- в с. *, обл. Пловдивска, той не би могъл да претендира настъпване на имотна вреда от невъзможната за реализиране бъдеща сделка. Напълно е игнориран обаче основен за делото факт. Несъмнено е установено, вкл. и от необсъдените от прокурора показания на св. *, че именно обещанието за прехвърляне на него на имота в с. * е преодолело несъгласието му с продажбата на имота в с. *- „ в един момент той (св. П.) се съгласи да подпише за къщата в * и да не вземе пари, ако майка ми му прехвърли нейния дел от къщата в *“. Така заявеното е в синхрон с изводимото от приложеното по делото пълномощно за имота в с. *, съставено непосредствено преди продажбата на имота в с. *. Именно това пълномощно е мотивирало св. П. да изрази съгласие за сделката, воден от съзнанието си, че с даденото от майка му пълномощно той ще се разпорежи в своя полза с идеалните й части от имота в с. *. И той, и сестра му- св. * сочат, че П. не е получил сума (несъмнено полагаща му се) за продадения негов дял от съсобствения им имот в *. Причината да не потърси дължимото му, ясно заявена от него, е съзнанието, че нему ще се прехвърли идеалната част на св. П.а в с. *. Неполучаването на неговия дял от престацията на купувача по сделката не е обсъждано от прокурора. Конкретната сума също е неясна, тъй като в показанията си св. П.а продажна цена двукратно надвишаваща описаната в нот. акт. Становището на прокурора, че св. П. „ няма претенции за това, а само за неспазената уговорка да му бъде прехвърлена документално къщата в с. *“ е в противоречие с изразеното от свидетеля при проведения му на 21.09.2021г. разпит. В него ясно описва как и защо се е съгласил с

продажбата на имота в с. *- поради предоставеното му пълномощно за разпореждане с другия обсъждан имот. Тези, несъмнено установени по делото негови, на майка му и на сестра му действия за разпределяне на парите между тримата, причината за вземане на решението от св. П., са игнорирани от прокурора. Св. П. ясно е заявил, че не е получил никакви пари от продажбата на къщата в с. *. Твърдение, че „няма претенции“ не е налично по делото. Самата св. * също твърде да е мислела, че при нотариуса ще бъдат реализирани две сделки- продажбата на имота в с. * и прехвърлянето на брат й на имота в с. *. Т.е. заблуждението на св. П. не е твърдяно само от него обстоятелство. Действително в цитирания разпит отново е изразено желанието на св. П. да му бъде прехвърлен (в бъдеще) имота в с. *- „*както ми обещаха*“. Това не може да бъде тълкувано като ненастъпили вреди от начина, по който е бил мотивиран да се съгласи на възмездна разпоредителна сделка с имота в с. *, от която той лично не е получил полагащото му се- както е приел прокурорът. Не е обсъдено и заявеното от св. *, че подписването на документите, вкл. и пълномощното е станало в присъствието и на тримата съсобственици, тъй като „*брат ми постави условие, че ако не подпише майка ми всичко- няма сделка*“. Внимателният прочит на показанията й сочи предварително нейно несъгласие с факта на съставеното пълномощно, но не се твърди то да е било вече подписано- точно обратното. Разпитът на заверилия го нотариус, приет за необходим от първостепенния съд, е наложителен и с оглед твърдението на същата свидетелка, че в нейно присъствие е подписан „изваденият“ от брат й документ, но тя и майка й в този момент не са разбрали какво подписва последната.

Неоснователно е възражението в протеста, че неправилно районният съд е указал провеждането на разпит на изповядалия сделката и удостоверил подписа и съдържанието на пълномощното нотариус. В показанията на св. П. се съдържа твърдение именно той (нотариусът) да го е посъветвал да иска упълномощаване от майка си, като не се „доверява на устни обещания“, при което самото пълномощно е било изготвено в кантората на същия нотариус, от негов помощник. Необходимостта от събирането на доказателства и чрез този способ е налична и според настоящия съд.

Несподеляемо е заявеното в протеста от изготвилия го прокурор, че чрез наличните по делото „обяснения“ от нотариуса е приобщена по надлежен процесуален способ- на чл. 159 от НПК информацията, която съдът

намира за необходимо да бъде събрана чрез разпит на свидетел. Уредените в цитираната норма способности за събиране на доказателства касаят такива, които е невъзможна да се установят чрез гласните доказателствени способности. Ал. 1 на сочената норма създава задължение по искане на съда или на органите на досъдебното производство всички учреждения, юридически лица, длъжностни лица и граждани да запазят и предадат намиращите се у тях предмети, книжа, компютърни информационни данни и други данни, които могат да имат значение за делото. Ал. 2 от с. т. дава възможност на съда и на органите на досъдебното производство да поискат от директора на Европейската служба за борба с измамите да им предостави докладите и приложените към тях документи относно провеждани разследвания на службата. Депозираните на стр. 14, т. 1 от ДП обяснения от нотариус М. И. не могат да се съотнесат към нито един от предвидените в чл. 159 от НПК способности за събиране на доказателства. Датата на депозирането им е преди образуването на наказателното производство, т.е. в хода на предшестващата го полицейска проверка. Същите нямат изх. номер. Макар да съдържат подпис на лицето и печат на нотариуса, отразеното в тях изявление относно това, дали пълномощното с рег. № 64/2019 г. е съставено в кантората на нотариуса и как в принципен план е организирана дейността му, тези „обяснения“ нямат процесуална годност да са източник на доказателства. За тях е относима константната съдебна практика относно обясненията на всяко лице, депозирани в хода на полицейска проверка. Те не са предвиден в НПК способ за събиране на доказателства. Следва да се констатира, че по делото не са изискани по силата на чл. 159 от НПК заверени преписи, респ. данни от регистрите на нотариуса за заверяването на пълномощното и заверено копие на нот. акт. Представените от св. П. такива са нечетливи, особено в частта относно датата на първия документ.

С оглед на всичко изложено по-горе, Пловдивският окръжен съд намира за правилен и законосъобразен извода на първостепенния съд за необоснованост на постановлението за прекратяване на наказателното производство. В хода на досъдебното производство са допуснати съществени процесуални нарушения на чл. 13 и чл. 14 от НПК. Не са били изяснени факти и обстоятелства от предмета на доказване, фактическата обстановка е останала неизяснена, не са събрани в необходимия обем доказателства, поради което са необосновани изводите в прокурорското

постановление. Протестът е неоснователен и не следва да се уважава.

Воден от това, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 1361/ 30.12.2022 г. на Районен съд – Пловдив, IV наказателен състав, постановено по ЧНД № 2407 по описа на съда за 2022 година.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на протест и обжалване.

За същото да се уведомят страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____